

СВЕТОСАВЉЕ

ПИСАНО ГЛАСИЛО
ЦРКВЕНО-ШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ
СВЕТОГ САВЕ ИЗ ВИНИПЕГА

Број 5. Илиндан 2019. године

Писано гласило Црквено-школске
општине Св. Саве из Винипега:

С В Е Т О С А В Љ Е

Издаје се с благосовом Његовог
Преосвештенства Епископа
канадског Г. Митрофана, а
благодарећи великодушности

**1442 Main Street
Winnipeg, MB R2W 3V7**

Технички уредник: Џастин Ропер

Лектор: Весна Џордески

Аутори текстова:

- јереј Сениша Милутиновић

Садржај

УВОД У ОВАЈ БРОЈ	3
Саопштење за јавност Светог Архијерејског Сабора	4
The Communique of the Holy Assembly of Bishops	8
Folklorama	12
БОРБА ЗА ВЕРУ	16
ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ	23
Из наше заједнице	26

УВОД У ОВАЈ БРОЈ

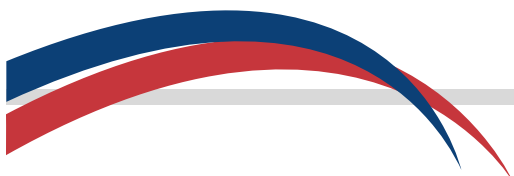
Свештеник Сениша Милутиновић

Српска Православна Црква прославља свој велики јубилеј 800 година од када је њен први Архиепископ Светитељ Сава добио томос (одлуку) о њеној аутокефалности (независности) од Цариградске Патријаршије.

Те 1219. године, наша средњовековна држава добијала је своје контуре у политичком, друштвеном и државном уређењу. Свети Симеон васпоставио је благородну лозу Немањића која ће у наредних 200 година утврдити православну веру и хришћанску културу у нашем народу. Његов син постаје први просветитељ нашег народа. Свети Сава успева да у кратком временском периоду утемељи, на просторима где су живели Срби, хришћанске заједнице, манастире, цркве, болнице и школе. Све ове институције спадале су под покровитељство Цркве и државе, Србија је у то време била полу теократска држава где су се на користан начин преплитале црквена и државна управа.

Добијање аутокефалије није значило никакво одвајање од Цариградске Патријаршије већ насупрот томе. Српска Црква је добила благослов да се сама уређује и изграђује јер једино на тај начин свака заједница може да достигне свој пуни потенцијал. Не треба заборавити да је у том периоду Константинопољ био окупиран од Латина и Грчка Црква у великим организационим проблемима. Самим тим готово је било немогуће да Грчки епископи и свештеници руководе тада великим број верника на просторима српских средњовековних држава.

Српска Црква је ујединила целокупни српски народ под своје сводове, то је и дан данас један од њених циљева. На свим континентима где су одлазили наши људи, гоњени разним бригама и недоумицама овога века, Црква је пратила свој народ и брижљиво га руководила. То је најважнија порука овог јубилеја, да ако останемо верни Мајци Цркви, као што су то генерације пре нас чиниле, остаће и она нама верна!

Саопштење за јавност Светог Архијерејског Сабора

Саопштење за јавност Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве са редовног заседања одржаног у манастиру Жичи и Београду од 9. до 18. маја 2019. године

Овогодишње редовно заседање Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве започето је 9. маја у манастиру Жичи, првом седишту аутокефалне Српске Цркве, а 800-годишњицу те аутокефалије, пуне црквене самосталности, великог дара Божјег и великог дела Светога Саве, прослављамо ове године. После свете саборне архијерејске Литургије и призива Светога Духа у храму манастира Жиче одржане су, под председништвом Његове Светости Патријарха српског г. Иринеја, прве саборске седнице у самом манастиру, 9. и 10. маја, да би Сабор наставио са радом у Патријашијском двору у Београду од 11. маја до завршетка овогодишњег заседања. У раду Сабора учествовали су сви епархијски архијереји Српске Православне Цркве осим Епископа западноевропског г. Луке.

На почетку прве саборске седнице Његова Светост Патријарх је присутним епископима упутио, по устаљеној пракси, приступну поздравну реч, у којој је указао на суштинска питања живота и мисије Српске Православне Цркве у савременом свету, препуном, с једне стране, великих духовних изазова и искушења, а са друге стране и отворених могућности за рад на духовној обнови нашег народа.

Већ на самом почетку свога рада Сабор је изузетну пажњу посветио богослужбеном прослављању и духовно-културном обележавању великог јубилеја, осамстогодишњице стицања аутокефалног статуса наше Цркве (1219 - 2019), како на нивоу читаве Цркве у манастиру Жичи и у Београду, у октобру, тако и по свим њеним епархијама. Поводом великог јубилеја, 800-годишњице аутокефалије наше Цркве, у саборској дискусији о начину стицања исте изнесен је једнодушан став свих присутних архијереја о апсолутно канонском карактеру светосавске аутокефалије. Ваља истаћи да ће прослава бити настављена и током читаве идуће, 2020. године, а одлучено је и да се те исте године молитвено и свечано обележи још један значајан јубилеј – стогодишњица уједињења покрајинских Цркава у једну јединствену Српску Православну Цркву и васпостављања њеног статуса аутокефалне Патријаршије.

На позив Сабора, Патријаршију су посетили председник Републике Србије г. Александар Вучић и председавајући Председништва Босне и Херцеговине г. Милорад Додик. После заседања, у свечаној дворани за пријеме, Сабор је са дужном пажњом саслушао излагања двојице српских лидера о стању и проблемима нашег народа у Србији и Републици Српској, али и шире, као и о напорима и неравноправној борби са моћницима за очување Косова и Метохије у саставу Србије и о подршци и свеобухватној помоћи државе Србије нашем народу да опстане на најсветијој српској земљи, Косову и Метохији, и, паралелно, о братској сарадњи државних органа, образовних и културних установа и свих осталих носилаца јавне одговорности у Србији и у Републици Српској, на добро нашег народа с обе стране Дрине и на његово опште добро, ма где да живи.

Током Сабора одржана је и седница Централног тела за довршење Спомен-храма Светог Саве на Врачару, са извештајем о свим досадашњим радовима, извршеним уз велику помоћ државе и прилозима побожног народа, нарочито о постављању мозаикâ од стране руских уметника, и најавом свечаног великог освећења Храма следеће године.

Као и сваке године, Сабор се позабавио и питањима црквене просвете и стварањем услова за нормално функционисање Патријаршијске библиотеке и Музеја и Архива Српске Православне Цркве. Изабран је нови вршилац дужности ректора Богословије Светог Арсенија Сремца у Карловцима, протојереј мр Јован Милановић.

Расправљало се и о сарадњи Цркве са надлежним органима Србије у процесу ревитализације Сремских Карловаца и стварања условâ за његову нову - у ствари стару - улогу важне духовне, културне и образовне кошнице српског народа.

Измењен је датум празновања светог Пајсија, патријарха пећког: уместо 2/15. октобра његов спомен ће се вршити 3/16. октобра на основу новооткривеног записа на његовим светим моштима.

Са жалошћу је констатовано деловање разних расколника и секташа.

Саслушани су и анализирани извештаји о раду Светог Архијерејског Синода и епархијских архијереја, као и добротворне фондације „Човекољубље” и других фондација и служби Српске Православне Цркве у протеклом периоду.

Извршена је арондација појединих епархија тако што је Епархија бањалучка уступила један број црквених општина, односно парохија, Епархији бихаћко-петровачкој, а Епархија зворничко-тузланска Епархији дабробосанској.

Сабор је једногласно доделио орден Светог Саве првог степена др Димитрију (Тракателису), донедавно архиепископу америчком у јурисдикцији Цариградске Патријаршије, за његову љубав и добротворства учињена епархијама наше Цркве у Америци.

Размотрено је и стање наше Цркве у такозваном региону, односно у државама створеним на развалинама бивше Југославије, при чему је констатовано да су анимозност и дискриминација у односу на нашу Цркву присутне, у већој или мањој мери, готово свуда - у Хрватској, Босни и Херцеговини, Северној Македонији, а нарочито у Црној Гори, где је недавно потврђен антиевропски и антицивизацијски предлог закона о Црквама и верским заједницама. Тим нацртом закона се специјално и намерно дискриминишу Епархије црногорско-приморска и будимљанско-никшићка, а предвиђа се чак и отимање светих храмова и њихово проглашавање за власништво државе (!). Таква решења укидају неотуђиво право грађанина на слободу вероисповести и савести и представљају директно мешање у унутрашње црквене послове. Ту су и покушаји насилног одузимања светиња у корист канонски и реално непостојеће „Црногорске Православне Цркве” и претње да ће

бити срушене поједине богомоље (црква на планини Румији и крстионица на Превлаци). Наравно, свуда - и у Црној Гори, и у Хрватској, и другде - има не мало часних појединаца и читавих заједница и организација које се залажу за правду и слободу свих. Тешко је и стање наше аутономне Охридске Архиепископије у Северној Македонији, где тренутно нема директног прогона архиепископа Јована, епископâ, клирикâ, монахâ и верникâ, али им стално над главом виси Дамоклов мач новог судског гоњења. Упркос томе, наша Црква је и даље, као и до сада, за дијалог са тамошњом Црквом која већ деценијама пребива у расколу и за решење проблема на аутентично канонској основи.

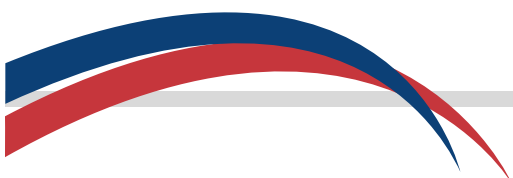
Поводом јавних ставова за обавезну вакцинацију деце или против ње, Сабор сматра да треба уважити разлоге научне медицине, али и бојазан родитеља од њеног примања.

Највећи проблем Православне Цркве данас јесте црквени раскол у Украјини и промашени покушај Цариградске Патријаршије да тај проблем реши „преко колена“, на своју руку, без дијалога са канонском Црквом у Украјини и са Руском Православном Црквом као целином и без свеправославног саветовања. С тим у вези, Сабор остаје при свом досадашњем ставу: наша Црква не признаје новоустановљену парацрквену структуру у Украјини, на чијем челу су грађани Денисенко и Думенко, а налази се у литургијском и канонском општењу само и искључиво са канонском Украјинском Православном Црквом, на чијем челу се налази Његово Блаженство митрополит Онуфрије, и са свим осталим канонским Православним Црквама.

Сабор по ко зна који пут изражава своју запрепашћеност и огорченост услед неканонских упада епископâ и свештеникâ Румунске Православне Цркве у епархије Српске Православне Цркве у Источној Србији.

Односи са Римокатоличком Црквом и са Црквама Реформације у Србији, као и са Исламском заједницом Србије, традиционално су добри и коректни, што се, нажалост, не може рећи за односе са одређеним круговима Римокатоличке Цркве у Хрватској и Исламске заједнице у Босни и Херцеговини.

Чланови Светог Архијерејског Синода у новом сазиву су митрополит дабробосански Хризостом и епископи бачки Иринеј, шумадијски Јован и крушевачки Давид.

The Communique of the Holy Assembly of Bishops

The Communique of the Holy Assembly of Bishops of the Serbian Orthodox Church from their regular meeting held at Zica Monastery and in Belgrade, May 9-18, 2019

This year's regular meeting of the Holy Assembly of Bishops of the Serbian Orthodox Church began on May 9, 2019 in Monastery Zica, the first headquarters of the autocephalous Serbian Church, while the 800th anniversary of autocephaly, full Church independence, that great gift from God and great achievement of Saint Sava, we celebrate this year. After the Holy conciliar Hierarchical Liturgy and the Invocation of the Holy Spirit at the monastery church of Zica Monastery, the first sessions, under the presidency of His Holiness Serbian Patriarch Irinej, were held at the monastery, May 9-10, 2019, while beginning May 11th the Assembly continued its work at the Patriarchate in Belgrade. Participating in the Assembly were all diocesan hierarchs of the Serbian Orthodox Church with the exception of Bishop Luka of Western Europe.

Per the established practice, at the beginning of the first Assembly session the Patriarch addressed the hierarchs in attendance with introductory remarks in which he pointed to the essential issues in the life and mission of the Serbian Orthodox Church in the contemporary world filled with, on the one hand, many spiritual challenges and temptations while on the other hand it is open with possibilities for work for the spiritual renewal of our people.

At the very beginning of the work of the Assembly special attention was dedicated to the liturgical celebration and spiritual-cultural commemoration of the great jubilee, the 800th anniversary since our Church received its autocephalous status (1219-2019), both the main celebrations for the entire Church to be commemorated at Monastery Zica and in Belgrade in October, as well on diocesan levels throughout. On the occasion of the great jubilee, the 800th anniversary of the autocephaly of our Church, in conciliar discussions regarding the manner in which the same was received a unanimous position of all hierarchs in attendance was pronounced of the absolute canonical character of St. Sava's autocephaly. It should be noted that the celebration will continue throughout the following year, 2020, and it was decided that another significant jubilee be prayerfully commemorated that year – the 100th anniversary of the unification

---

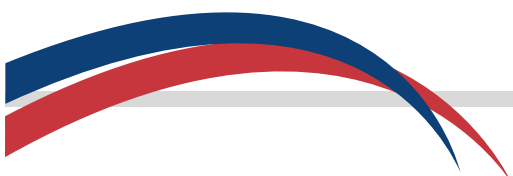
of the regional Churches into one, single Serbian Orthodox Church and establishing its status as an autocephalous Patriarchate.

Upon invitation of the Assembly, President of the Republic of Serbia Aleksandar Vucic and representative of the Presidency of Bosna and Hercegovina Milorad Dodik, visited the Patriarchate. After the meeting, in the formal reception hall, the Assembly listened with due attention as the two Serbian leaders presented the state and problems of our people in Serbia and the Republic Srpska, and beyond, as well as the efforts and the unequal battle with the ruling powers in preserving Kosovo and Metohija within the makeup of Serbia as well as the support and the all-inclusive help from Serbia to our people that they might survive on the most holiest Serbian land, Kosovo and Metohija, and, in parallel, of the brotherly cooperation from the government organs, institutions of education and culture and all other public bearers of responsibility in Serbia and Republic of Srpska, for the good of our people on both sides of the Drina and for their general good, wherever they might live.

During the course of the Assembly a meeting was held with the Central board for the construction of the St. Sava Memorial Church in Vracar, Belgrade, with reports of all completed work thus far, accomplished through the great help from the state as well as donations from the faithful, especially regarding the mosaics added by the Russian artists, and the announcement of the consecration of the Church next year.

As in previous years, the Assembly dealt with issues regarding religious education as well as creating the conditions needed for a normal functioning of the Patriarchate Library and Museum as well as an Archive premises for the Serbian Orthodox Church. Protopresbyter Jovan Milanovic was elected new acting rector of the St. Arsenije of Srem Seminary in Sremski Karlovci. There was discussion regarding the Church's cooperation with the appropriate Serbian authorities regarding the process of revitalization of Sremski Karlovci and creating the conditions needed for its new – actually, old – role of an important spiritual, cultural and educational workplace of the Serbian people.

The date for commemorating St. Pajsije, Patriarch of Pec, was changed: instead of 2/15 October, his commemoration will be on 3/16 October, based on newly revealed documents on his holy relics.

The actions of various schismatic and sectarian groups were noted with sorrow.

Reports from the Holy Synod of Bishops and diocesan bishops were heard and analyzed as well as the charitable organization "Philanthropy" and other foundations and services of the Serbian Orthodox Church during the previous year.

A re-structuring of a few dioceses was completed so that the Diocese of Banja Luka gave up a number of its church school congregations, parishes, to the Diocese of Bihac and Petrovac, and the Diocese of Zvornik-Tuzla to the Diocese of Dabar-Bosna.

The Assembly unanimously awarded the Order of St. Sava of the First Degree to Dr. Demetrios (Trakatellis), the former Archbishop of the American jurisdiction of the Patriarchate of Constantinople, for his love and charitable works towards the dioceses of our Church in America.

Taken into consideration was the state of our Churches in the so-called region - that is, in the states created on the ruins of the former Yugoslavia – and it was concluded that there exist animosity and discrimination in regard to the presence of our Church, in more or less everywhere – in Croatia, Bosna and Hercegovina, North Macedonia and particularly in Montenegro, where recently an anti-European and anti-civilized motion for law was confirmed regarding Churches and religious communities. This draft of law specifically and deliberately discriminates against the Dioceses of Montenegro-Coastlands and of Budimlje and Niksic, and even the seizure of sacred churches and their proclamation for state ownership is foreseen (!). Such resolutions abolish the inalienable right of the citizens to freedom of religion and conscience and represent a direct interference in internal Church affairs. There are also attempts to violently take away our holy sites in favor of the canonically and realistically non-existent "Montenegrin Orthodox Church" and threatened to destroy certain churches (the church on the mountain Rumija and the baptistery on Prevlaka). Of course, everywhere - both in Montenegro, in Croatia and elsewhere - there are not a few honorable individuals and entire communities and organizations advocating for the justice and freedom of all. The state of our autonomous Archdiocese of Ohrid in North Macedonia is also difficult, where currently there is no direct persecution of Archbishop Jovan, hierarchs, clergy, monastics and faithful, but the Sword of Damocles of new judicial persecutions is constantly hanging over their heads. In spite of this, our Church – as be

---

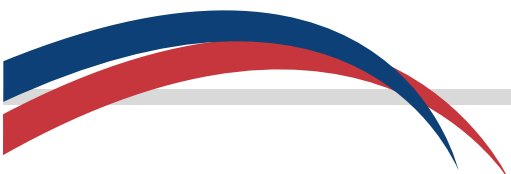
fore – continues to support dialogue in solving the problems on an authentically canonical basis with the Church there which for decades has been in schism.

Regarding public attitudes towards or against the mandatory vaccination of children, the Assembly considers that the reasons for scientific medicine should be respected as well as the parents' fear of receiving it.

The biggest problem of the Orthodox Church today is the Church schism in Ukraine and the failed attempt by the Patriarchate of Constantinople in resolving the problem "knee jerk", on its own initiative, without a dialogue with the canonical Church in Ukraine and with the Russian Orthodox Church as a whole and without pan-Slavic counseling. In this regard, the Assembly's present position remains: our Church does not recognize the newly established false-church structure in Ukraine, led by the citizens of Denysenko and Dumenko, and is only and exclusively in liturgical and canonical communion with the canonical Ukrainian Orthodox Church, led by His Beatitude Metropolitan Onufry, and with all the other canonical Orthodox Churches. For the umpteenth time the Assembly expresses its astonishment and indignation after the uncanonical intrusions of bishops and clergy of the Romanian Orthodox Church in the Dioceses of the Serbian Orthodox Church in Eastern Serbia.

Relations with the Roman Catholic Church and with the Churches of the Reformation in Serbia, as well as with the Islamic communities in Serbia, are traditionally good and correct, which, unfortunately, cannot be said for relations with certain circles of the Roman Catholic Church in Croatia and Islamic communities in Bosna and Hercegovina.

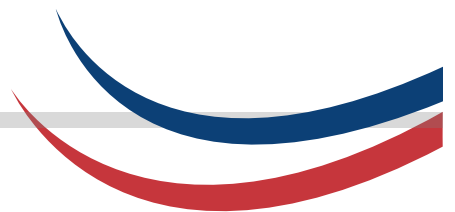
The newly elected members of the Holy Synod of Bishops are Metropolitan Hrizostom of Dabar-Bosna and Bishops Irinej of Backa, Jovan of Sumadija and David of Krusevac.

Folklorama

Sunday, August 4 - Saturday, August 10, 2019

SERBIAN PAVILION BEOGRAD

Folklorama

Sunday, August 4 - Saturday, August 10, 2019

Welcome to the Serbian Pavilion! Come join us and celebrate through song, dance, and most importantly - food! Come with a healthy appetite and enjoy the finest traditional Serbian cuisine such as paprika (stuffed peppers), sarma (cabbage rolls), cevapi (meat rolls), raznici (shishkabobs), and so much more.

After trying our wide selection of homemade desserts, quench your thirst with a glass of Sljivovica (plum brandy) or a glass of Lav Pivo (beer). Don't forget to visit our cultural display to discover the embroidery, artifacts, and rich history of Serbia.

Show Times:

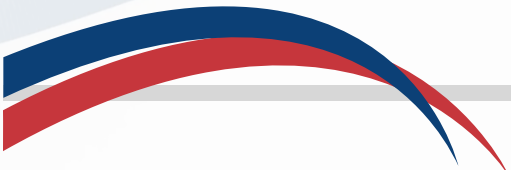
SUN 6:45, 8:15, 9:45 pm
MON 6:45, 8:15, 9:45 pm
TUE 6:45, 8:15, 9:45 pm
WED 6:45, 8:15, 9:45 pm
THU 6:45, 8:15, 9:45 pm
FRI 6:45, 8:15, 9:45 pm
SAT 6:45, 8:15, 9:45 pm

Hours:

SUN 6:00-11:00 pm
MON 6:00-11:00 pm
TUE 6:00-11:00 pm
WED 6:00-11:00 pm
THU 6:00-11:00 pm
FRI 6:00-11:00 pm
SAT 6:00-11:00 pm

SERBIAN CULTURAL DISPLAY

БОРБА ЗА ВЕРУ

Свети Владика Николај

I

Србине брате, теби се обраћам, да те нешто питам. Не устављај волове твоје, и не задржавај плуг твој. На питање моје можеш одговорити и орући. Не питам те за пут, да би морао дићи руку са плуга и показати ми пут. Не иштем ти воде, да би морао престати с орањем и повести ме на извор. Гле, ти цео дан ореш и цео дан мислиш, и мисли твоје остају затворене унутра у теби. Хоћу да те упитам о нечем што је унутра у теби, на што ми можеш одговорити држећи руке на плугу и корачајући лагано браздом за воловима. – Да ли још гори кандило вере унутра у души твојој? Да ли имаш довољно уља у кандилу твојем, и да ли ти је светло унутра у души твојој? Србине брате, гори ли у теби кандило вере?

То је моје питање, и то сам хтео да те питам, али не у име моје. Не питам те у име моје него у име родитеља твојих који те вером Христовом крстише и крвљу Христовом причестише; и питам те у име ђедова и прађедова твојих, који из препуног и пламеног кандила вере своје налише и зажегоше кандило вере у души твојој; и питам те у име оних даљих предака твојих, који у ропству од пет стотина година под Турцима не дадоше да се кандило вере у њима угаси; када се за пола хиљаде година беше угасила српска слобода и држава, једино што они одржаше неугашено то је кандило вере у душама њиховим; и питам те у име оних твојих предака који јуначки примише смрт за веру своју на коцу и конопцу, као бесправни робови, у мраку робовања; и питам те у име оних још даљих предака твојих који с честитим кнезом Лазаром на Косову битку бише и за Крст шасни живот свој положише; и питам те у име оних твојих славних и честитих кнежева, благоверних царева и благочестивих царица, опет предака твојих, који окитише ову земљу твоју славним задужбинама, белим црквама и манастирима, одакле су сви нараштаји српски после њих доливали уља у кандила своја и зажегали треперави пламен вере свете; и питам те у име светих Патријараха српских, часних свештеника и монаха, који кроз

векове борбе, и муке, и искушења и таме чуваше онај свети огањ вере у Србину да се не угаси, као прави светлоносци и духоносци; и питам те, најзад, у име оног најсветијег духовног праоца твога, у име оног моћног и милог Саве, оног неустрашивог мужа и плачљивог молитвеника, који је исплакао срце своје пред живим небесима, да би се у народу српском до конца векова очувао свети пламен вере.

У име те велике и племените војске твојих благородних предака, чију си крв и дух и веру и ти наследио као законити наследник, у име њихово а не у име моје ја те питам, племенити Србине брате: да ли још гори кандило вере унутра у души твојој?

II

Зли ветрови ударили су са свих страна на тебе, Србине брате, осећаш ли? Видиш ли? Чујеш ли?

Хоће да угасе кандило вере унутра у души твојој.

Хоће да прекину везу твоју са родитељима твојим, са претцима твојим, са славом твојом.

Хоће да ти скидају основу живота твога, на којој си ти поткан и уткан.

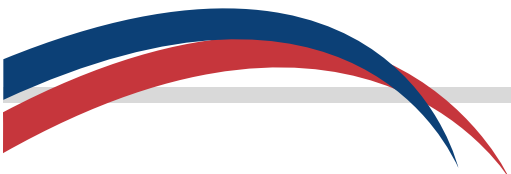
Хоће да те одвоје од струје светлости и силе, која ти се спуштала у душу с неба и која те уздизала к небу.

Хоће да те оставе у тами крајњој, без кандила и без пламена божанског што ти Створитељ твој дарова кроз претке твоје и кроз цркву твоју.

Хоће да те осиромаше и оголе, да ти душу испразне и учине је пустињом, да те направе празном и пустом сенком без обадве славе, без славе твоје земаљске отаџбине и небеске.

Са три стране ударили су зли ветрови на тебе са севера и запада и југа. Остао ти је само исток, одакле је мир души твојој.

Од Истока је дошао мир души твојој. Од Истока ти је Христос јављен. Твој свети Сава окренуо те је лицем ка Истоку; кадгод ти је мука, да би се окренуо Истоку и поклатио Богу Спаситељу својме.

Окрени се и сада Истоку. Сада ти је мука. Ударили су зли ветрови на те, и мука је духу твојем. Три су најгора ветра: безверство, кривоверство и маловерство.

Безверци хоће да подсеку корен душе твоје. Може ли се одржати дрво кад му се корен подсече? Шта има осетљивије од корена једне биљке? Можеш јој лишће стрести; можеш јој гране одсећи; можеш јој чак и стабло насећи – остаће жива. Али ако јој корен подсечеш, зар ће остати жива? Зар се неће исушити сви сокови њени, и зар ће се моћи икад више покривити зеленилом и цветом и плодом?

Кривоверци хоће да ти наметну своју криву веру, која је њима искривила срце и душу и карактер. Хоће, да и тебе виде искривљена слично оној лисици са одсеченим репом која је предложила свима лисицама да одсеку реп. Тако су једни кривоверци одсекли празновање недеље па узели јеврејску суботу; други су одсекли постове; трећи су одсекли светитеље, и кандила и иконе и крст; четврти су одсекли причешће крвљу Христовом, и тако редом.

Маловерци хоће да се зову хришћанима, само да се зову, али не и да буду. Плаше се мрака безверства, гаде се лажи кривоверства, али ни своју веру не држе другачије него на језику. Језиком су живи а срцем мртви. Стоје међу синовима Православља а не држе закон православни. Броје себе у синове светосавске, а не ходе путем оца свога светог Саве. Као јалова су дрвета међу дрвећем родним истог имена и у истом воћњаку. Као изостала и изнемогла трупа, која се лењо вуче у позадини за ревносном и сјајном војском Христовом.

Безверци хоће да разбију кандило душе твоје. Кривоверци хоће да ти у кандило наспу воду место уља. Маловерци дају ти слободу да држиш кандило своје како хоћеш, само не желе да га виде запаљено. То су три зла ветра која су ударила на душу твоју у ове дане. Нека те Свевишњи благослови да будеш благословен и снажан. Јер само благословени и снажни могу се спасти од она три зла ветра. Буди благословен и снажан, Србине брате мој!

III

Вера твоја брани те од сваког зла, Србине брате.

Кадгод те снађе невоља, вера ти твоја помаже.

Када ти се овај свет учини као тамница, без капије и вратница, вера ти твоја говори: Не бој се! Створитељ твој држи све у својој власти. Он тебе назива сином, и воли да ти Њега зовеш оцем.

Када те оставе и презру суседи твоји, вера те твоја брани и сведочи ти: Отац твој небесни није те оставио и није те презрео.

Када згрешиш, па људи виде твој грех и осуде, и одбаце те као сувишну дроњу у овом свету, вера твоја брани цену твоју и говори ти: Христос за грешнике умре на крсту. Он је платио твој грех пред Богом, и ти си Богу врло скупоцен и драгоцен.

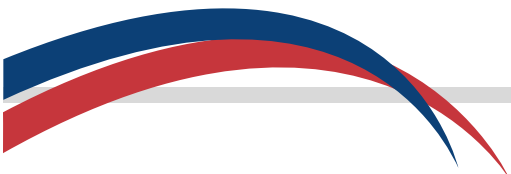
Када ти се догоде губици и штете, и нема никога на кога би наслонио своју брижну главу, вера те твоја брани од мрачних мисли и брига и казује ти, како све оно што је испало из твоје руке, пало је у руку Оца твог, чија су сва богатства и сва имања и сва блага свих светова.

Вера те твоја брани у болести и од болести, у муци и од муке, у тами и од таме, у очајању и од очајања, у самоћи и од самоће, у смрти и од смрти. И од смрти брани те и одбраниће те вера твоја. Ваистину, чак и од смрти, од које безверци чак и не знају да има одбране.

Од безверства брани те вера твоја, од губе над сваком губом, од тога мрака гушћег од сваког мрака и хладнијег од сваког мраза. О Србине брате, безверство је жива смрт људи и народа. Свака смрт је мртва, а безверство је **жива смрт**. Од те живе смрти тебе брани и чува вера твоја.

Какав је распаднути леш у шареном ковчегу, таква је душа у живом телу безверника. Он је гроб, окречен и нашаран и ограђен, а унутра је сама смрт, све смрт, свака помисао смрт, свака жеља смрт, свака намера смрт, сваки план смрт.

Шта те може сачувати од ове живе смрти; од ове смрти која носи маску живота, шта те може сачувати, Србине брате? Само вера твоја у живог Бога Створитеља, и у Христа Спаситеља. Вера у Христово сведочанство које си ти чуо и примио. Вера у

Христово сведочанство које си ти чуо и примио. Вера у Христово знање, свезнање, које ти је предато под скромним именом вере, премда је ова вера поузданија од сваког другог знања што је од човка и кроз човека, а не од Бога и од Бога.

Ова света и животворна вера твоја одбранила је претке твоје у дуговременом ропству од очајања, а у време устанка од клонулости и колебљивости. Ова света и животворна вера твоја брани те од непоштења, од неморала, од нечистих послова, од прљавих дела, од злочина, од зверства и дивљаштва. Тешко ћеш рећи, и не можеш се сетити, да си у животу имао силнијег и милијег браниоца од вере твоје, која и јесте онај пламен у кандилу твојем унутарњем, што осветљава и греје душу твоју, Србине брате мој!

IV

Брани и ти веру твоју, Србине брате. Кад вера твоја брани тебе од свих зала овог века, брани и ти њу, веру твоју. Брани њу која тебе брани.

Плуг брани тебе од глади, земљораднице; мораш и ти бранити њега од рђе. Иначе ћеш остати гладан.

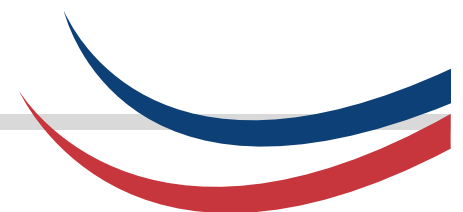
Огањ брани тебе од глади, ковачу; брани и ти њега од влаге и пепела. Иначе ћеш остати глада.

Као што земљорадник брани плуг од рђе, да би га плуг одбранио од глади; и као што ковач брани огањ од влаге, да би га огањ одбранио од глади, тако и ти мораш бранити веру своју од злих ветрова, да би вера твоја одбранила живот твој и снагу и радост.

Ткаља добра чува брдо у разбоју, да би брдо било у реду. Јер само на добром брду може ткаља изаткати одећу себи и деци својој.

Домаћица добро чува брашно од плесни, да би брашно било здраво. И пажљиво га сеје и просејава, да би умесила здрав хлеб за себе и децу своју. Да би јој деца са њом здрава била.

Као што ткаља чува брдо у разбоју, да би била одевена она и деца њена, тако и ти мораш чувати веру твоју православну, Српкињо сестро. Јер из вере и помоћу вере ткају

се све остале врлине, које одевају душу човекову, Српкињо сестро!

И као што мудра домаћица чува и просејава брашно, да би имала здрав хлеб за себе и чеда своја, тако и ти мораш чувати веру своју православну, и чистити је и просејавати од сваког труња, Српкињо сестро! Јер само здрава и чиста вера храни душу и даје здравље души, Српкињо сестро, души твојој и душама милих ти чеда твојих, Српкињо сестро!

Славуј чува грло своје, веома га строго чува, да би грло његово могло извијати песму што весели срце његово и срца свију оних који слушају песму славујеву. Од свега што је штетно и штетно по грло чува славуј грло своје, веома га строго чува.

Паун чува перје своје, ревниво пази и чува златоткану одећу своју, која је њему дика а радост људима који га гледају. Да му неко не ишчупа перје; да му нешто не испрља перје; веома ревниво чува се и брани паун, и уздиже главу своју на високом врату као стражар на кули и обзире се тамо и овамо, пазећи да му неко не ишчупа перје или да му нешто не упрља перје.

Као што славуј чува грло своје, извор радости своје и туђе, тако и ти чувај веру своју, Српче моје златно. Јер је вера твоја извор радости твоје, дубоки и непресушни извор радости твоје и свију оних који те љубе око тебе.

И као што паун чува дивно перје своје, понос свој и вредност своју, тако и ти чувај веру своју, Српче моје златно! Јер је вера твоја свети украс душе твоје, понос и вредност душе твоје.

Јеси ли видео славуја, замукла грла? Вреди ли што? Чује ли га ко? Тражи ли га ко? Плаћа ли ко замуклог славуја више него врапца? Глас чини вредност славују. Глас му даје високу цену. Глас му прибавља дивљење и љубав.

Јеси ли видео пауна очупана? Одлучена од све његове славе и лепоте? Зар га не сматрају за ругобу и чудовиште, без златотканог плашта његовог, којим га је Творац огрнуо и уздигао за цара међу пернатицама?

О Српче моје златно, вредност твоја у вери је твојој. Ако би, не дај Боже, неки злокобни ишчупао веру из душе твоје, бићеш јефтинији од замуклог славуја и чудовишнији од очупаног пауна!

Брани, дакле, веру своју, јер она брани тебе. Вера ти је извор живота, вера – храна, вера – одело душе твоје, вера – здравље твоје, вера – песма твоја и радост и весеље, вера – вредност твоја, вера – цена бића твога, вера – пламен Божанства у теби, Србине брате мој.

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ

- ГВОЗДЕНИ ПУК-

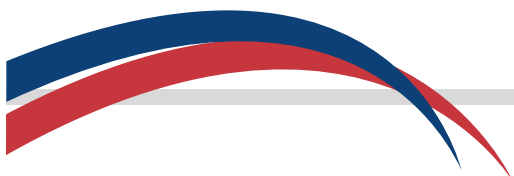
У току ослободилачких ратова 1912-18. године, Србија је мобилисала око 100 пешадијских, коњичких и артиљеријских пукова. Све ове ратне јединице су храбро и пожртвовано, уз велике губитке, извршиле своју патриотску дужност према отаџбини.

Међутим, само је један пук, због легендарне храбрости, као најбољи пук српске војске добио почасни назив „Гвоздени пук“, био је то 2. пешадијски пук „Књаз Михаило“ првог позива Моравске дивизије, који је мобилисан од људства са подручја прокупачке окружне пуковске команде. Сачињавали су га војни обвезници од 21. до 31. године живота, који су учествовали у свим ратовима које је српска војска водила од септембра 1912. све до средине децембра 1918.

У рат и вечну славу пук је кренуо 7 октобра 1912 из Прокупља. Постројен пук, после кратког говора команданта, уз звуке пуковског марша „Дрино водо хладна“ кренуо на пут са којег се већина неће вратити. Отишли су у рат, у историју и вечну славу.

Оно што треба нагласити, посебно кад је у питању Други гвоздени пук у току Првог балканског, Другог балканског и Првог светског рата у борбеним акцијама пука учествовало је око 19.000 бораца. Други гвоздени пук је учествовао у свим познатим биткама: У Првом балканском рату у Кумановској, Прилепској и Битољској битци. У Другом балканском рату 1913. године у борбама овог пука са Бугарима погинуло је 50 одсто војника, командант пука, сви команданти батаљона и сви командири чета. Од овог рата, овај пук почиње да се назива „Гвоздени“. Прославио се у Брегалничкој битци, кад је у најкритичнијем тренутку, 18. јуна 1913. године, пук задобио бесмртну славу чувеним јуришом на коту 650, када је пробијен бугарски фронт и решена битка на Брегалници.

У Првом светском рату 1914. године Други гвоздени пук учествовао је у Церској битци, и то у самом њеном центру, на Текеришу. Посебно су забележена јуначка дела припадника Гвозденог пука у Колубарској бици у сукобу са загребачким “пуком бана Јелачића” . Видећи како му људство гине, други ратни командант пука, пуковник Миливоје Стојановић Брка, лично је повео пук у нови јуриш и том приликом је Кременица

освојена, а пуковник Стојановић славно погинуо. У његову част композитор Станислав Биницки је компоновао „Марш на Дрину“. Команду над пуком примио је трећи ратни командант, пуковник Димитрије Милић.

Почетком 1915. године, пук је пребачен у Македонију да би ојачао фронт према Бугарској. Посебно признање краљ Петар Први Карађорђевић уручио је пуку, због храброг држања при повлачењу војске преко Албаније. Пук је последњи напустио српску територију и кренуо преко албанских беспућа.

После опоравка на Крфу, и краће обуке, 18. јула 1916. године пук је изашао на фронт. Пук се посебно истакао за време Горничевске битке, када је у центру српског борбеног распореда, заузео село Горничево и отпочео гоњење разбијеног непријатеља. Само 25 септембра 1916. године овај пук је заробио пет бугарских официра и 804 војника и подофицира, запленио четири топа, седам митраљеза, 600 пушака итд.

У овим борбама су се прославиле и једине две жене носиоци Карађорђевог звезде са мачевима, које су се бориле у саставу Гвозденог пука, Милунка Савић и Енглескиња Флора Сендс.

Посебну славу пук је стекао освајањем чувене коте 1212, 4. новембра 1916. године, сто је омогућило да се ослободи Битољ. После пробоја Солунског фронта у којем је активно учествовао, пук се посебно истакао у борбама за ослобођење Ниша октобра 1918. године, Алексинца, Ражња, Параћина, Свилајнца, до Гроцке, где је пребачен преко Дунава и преко Панчева кренуо на Бечкерек, данашњи Зрењанин. После Бечкереча, пук је 7. новембра 1918. ослободио Кикинду. Средином децембра 1918. године повучен је из Војводине у Београд.

Пук је све до 5. маја 1920. задржан у Београду као гардијска јединица, обезбеђујући двор, Народну скупштину и министарства. Тек када је формирана гарда, пук је демобилисан и малобројни преживели ратници, који су септембра 1912. године кренули из Прокупља у ратове, коначно су се вратили у родни крај, попаљен и опустошен од бугарске окупације.

Укупни губици овог пука у ратовима од 1912. до 1918. године износе приближно: Погинулих 32 официра, 1.239 војника и подофицира; рањених 148 официра, 6.492

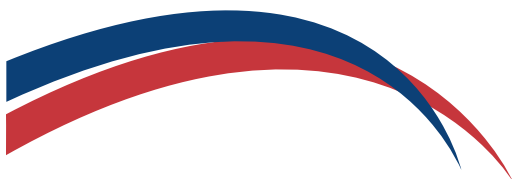

војника и подофицира. Ово су губици само од непријатељских метака у борби. У ове бројеве нису урачунати губици од болести, нарочито од колере 1913. и тифуса 1915. године, јер никад нису ни утврђени..

Оно чиме се Топличани поносе то је сазнање да је ковчег са посмртним остацима краља Петра Првог Карађорђевића, од 100 пуковских застава колико их је било у српској војсци, био прекривен управо заставом Другог гвозденог пука. Ратна застава Другог пешадијског пука Моравске дивизије првог позива „Књаз Михаило“, била је најодликованија застава у српској војсци. Пуковској застави припала су одликовања: Карађорђева звезда са мачевима 2 реда, Карађорђева звезда са мачевима 3 реда, Карађорђева звезда са мачевима 4 реда, Орден Белог орла 3 реда, Златна медаља за храброст и Француски ратни крст са палмом.

Журнал де Женев, октобар 1918. о Гвозденом пуку: Изгледа да они воде борбу у хипнози, у неком сну иду напред као сомнабуле...под непрестаном борбом, занесени, опијени, иду уз дана у дан као олуја, као машина по 30-40 километара дневно. Ова брзина гоњена је само за кинематографске филмове...”

Франше де Епере :“То су сељаци, скоро сви; то су Срби, тврди на муци, трезвени, скромни, несаломиви; то су људи слободни, горди на своју расу и господари својих њива“.

Дечији пролећни рецитал

Гусларско вече

Cropo

FUNERAL CHAPEL

Cropo Funeral Chapel

1442 Main Street
Winnipeg, MB R2W 3V7

Phone: (204) 586-8044
Toll Free: 1 (888) 586-8044
Fax: (204) 582-4150

Email: info@cropo.ca